

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾

z dnia ..... 2008 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach

Na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. Nr 220, poz. 2181); w załączniku nr 3 do rozporządzenia wprowadza się następujące zmiany:

1) ~~4)~~ – w części IV „Rodzaje sygnałów”:

a) pkt 4.2.1. „Sygnaly o sekwencji podstawowej” i ~~4.2.2.~~ otrzymują brzmienie:

„4.2.1. Sygnaly o sekwencji podstawowej

Dla kierujących pojazdami stosuje się następujące sygnały świetlne:

- sygnał czerwony oznaczający zakaz wjazdu za sygnalizator,
- sygnał czerwony i żółty nadawane jednocześnie oznaczające zakaz wjazdu za sygnalizator; sygnały te oznaczają także, że za chwilę nadany będzie sygnał zielony,
- sygnał zielony oznaczający zezwolenie na wjazd za sygnalizator, z zastrzeżeniem, że jeśli brak jest możliwości opuszczenia skrzyżowania w trakcie nadawania sygnału zielonego lub wjazd na skrzyżowanie spowodowałby zagrożenie bezpieczeństwa innych uczestników ruchu, nie wolno wjeżdżać za sygnalizator,
- sygnał żółty oznaczający zakaz wjazdu za sygnalizator, chyba że w chwili rozpoczęcia nadawania tego sygnału pojazd znajduje się tak blisko sygnalizatora, że nie może być zatrzymany przed nim bez gwałtownego hamowania; sygnał ten oznacza jednocześnie, że za chwilę nadawany będzie sygnał czerwony.

Sygnały te nadawane są jako sygnały stałe i występują jako sygnały ogólne nadawane przez sygnalizator S-1 lub kierunkowe nadawane przez sygnalizator S-3. Sygnały ogólne mają kształt koła o odpowiedniej barwie i dotyczą kierujących pojazdami niezależnie od planowanego kierunku jazdy.

Sygnały kierunkowe nadawane przez sygnalizatory S-3 mają postać czarnej strzałki na polu czerwonym lub żółtym oraz zielonej strzałki na polu czarnym, skierowanej w kierunku jazdy. Sygnał kierunkowy zielony nadawany przez sygnalizator S-3 oznacza, że podczas jazdy we wskazanym kierunku nie występuje kolizja z innymi uczestnikami ruchu.

Dopuszcza się zastosowanie na jednym wlocie sygnału ogólnego i kierunkowego wyłącznie w przypadku, gdy sygnał kierunkowy nie wskazuje kierunku tylko na wprost. Nie dopuszcza się stosowania na jednym wlocie sygnałów ogólnych należących do różnych grup sygnałowych.

Sygnały dla kierujących pojazdami nadawane są w następującej sekwencji podstawowej:

czerwony → czerwony i żółty → zielony → żółty → czerwony.

Sygnały o sekwencji podstawowej nadawane są przez sygnalizatory trójkomorowe o układzie komór, jak pokazano na rysunkach: 4.2.1 – sygnały ogólne oraz 4.2.2 do 4.2.8 – sygnały kierunkowe.

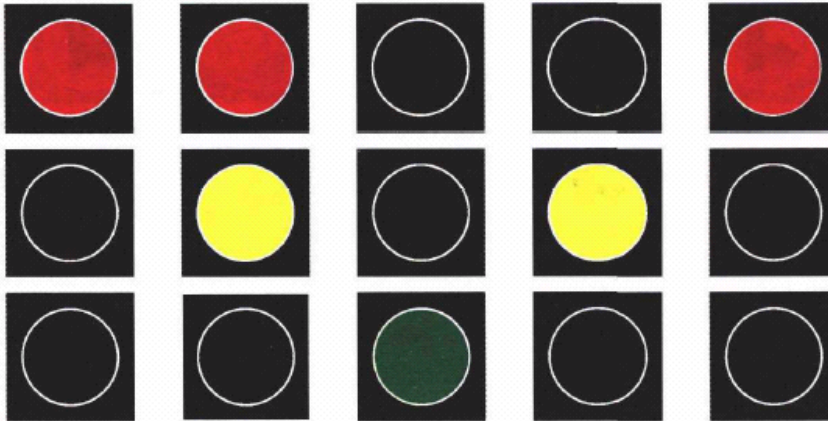
Sformatowane: Punktory i numeracja

Komentarz [k1]: Czy raczej nadawany jak jest dalej w tekście? Musi być jednolicie.

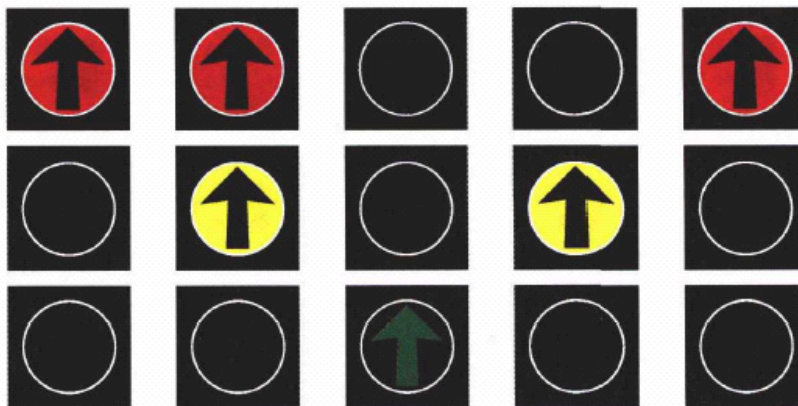
Komentarz [k2]: Czy sygnalizator jak jest dalej w tekście? Tez musi być jednolicie.

Jeżeli przy zastosowaniu sygnału kierunkowego dla skręcających w lewo możliwe jest bezkolizyjne zawracanie z lewego skrajnego pasa ruchu, na sygnalizatorze kierunkowym wskazuje się kierunek w lewo i do zawracania zgodnie z opisem do rys. 4.2.5.

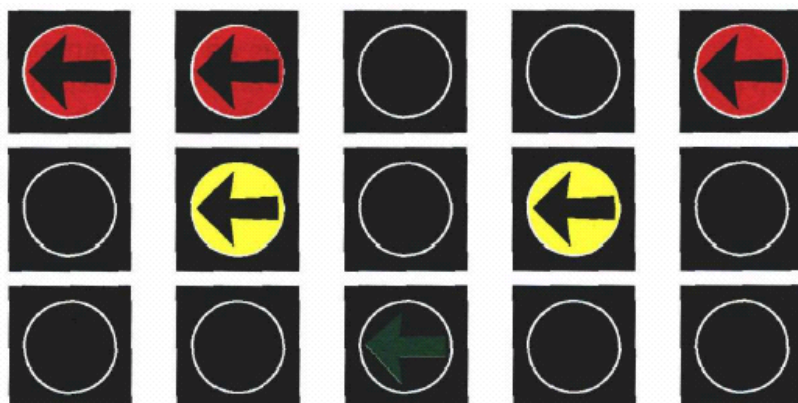
Jeżeli pas do jazdy w prawo lub w lewo jest ukierunkowany pod kątem mniejszym niż 50° , strzałkę należy skierować w górę pod kątem 45° .

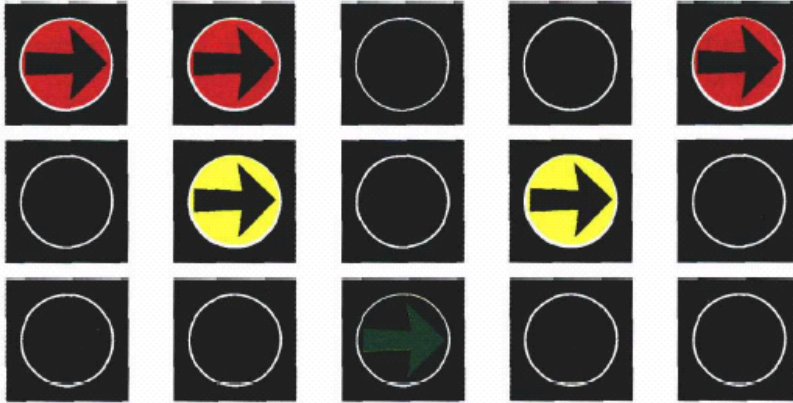
Rys. 4.2.1. Sygnalizator ogólny S-1 nadający podstawową sekwencję sygnałów

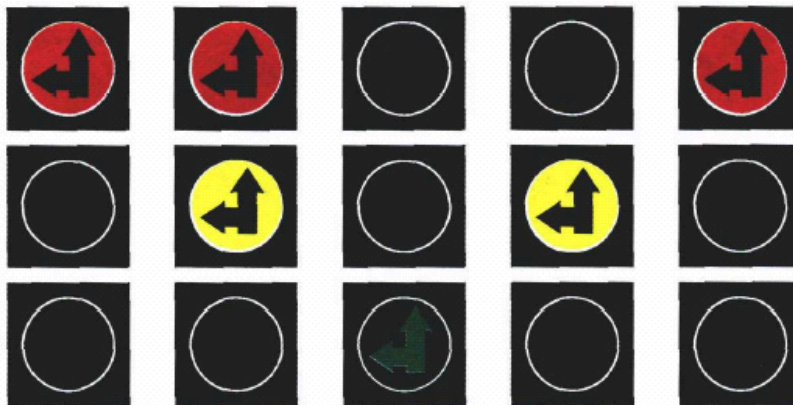
Rys. 4.2.2. Sygnalizator kierunkowy S-3 z sygnałami kierunkowymi na wprost

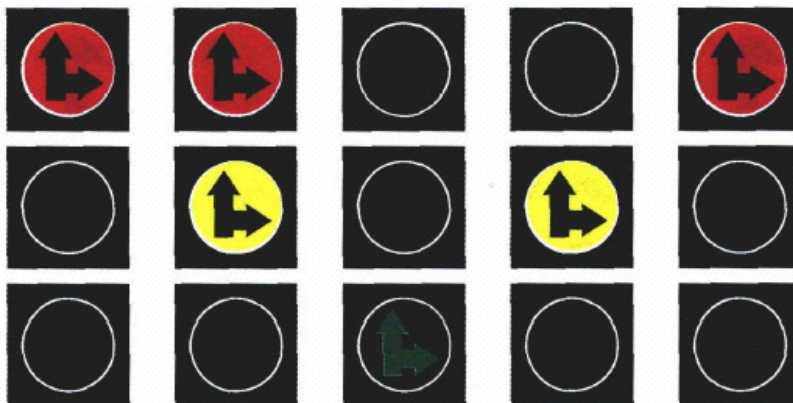
Rys. 4.2.3. Sygnalizator kierunkowy S-3 z sygnałami kierunkowymi w lewo

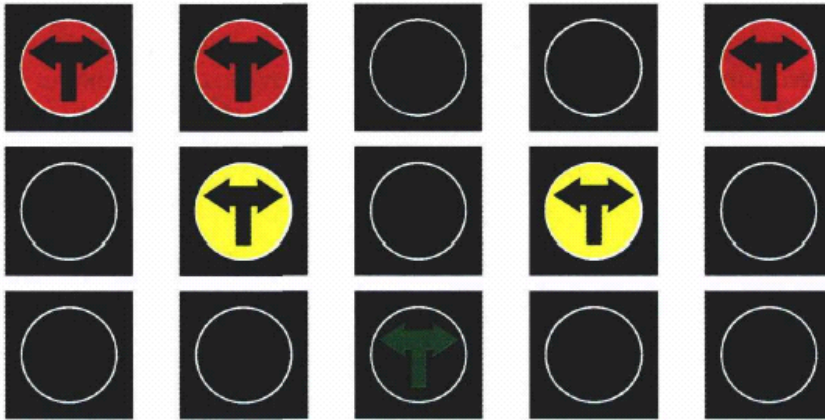
Rys. 4.2.4. Sygnalizator kierunkowy S-3 z sygnałami kierunkowymi w prawo

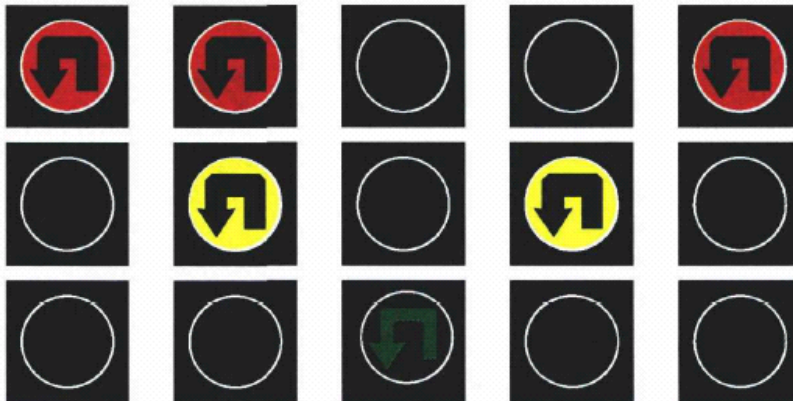
Rys. 4.2.5. Sygnalizator kierunkowy S-3 z sygnałami kierunkowymi na wprost i w lewo. Symbole strzałek obrócone o 90° w lewo oznaczają sygnały kierunkowe w lewo i do zawracania.

Rys. 4.2.6. Sygnalizator kierunkowy S-3 z sygnałami kierunkowymi na wprost i w prawo

Rys. 4.2.7. Sygnalizator kierunkowy S-3 z sygnałami kierunkowymi w lewo i w prawo

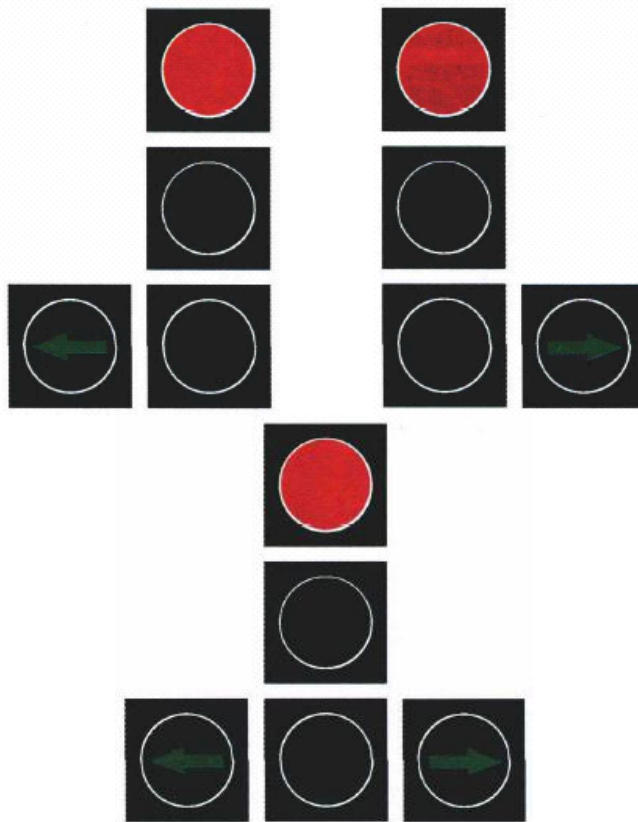
Rys. 4.2.8. Sygnalizator kierunkowy S-3 z sygnałami kierunkowymi do zawracania

b) pkt 4.2.2. „Sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką”
otrzymuje brzmienie:

Sformatowane: Punktory i numeracja

4.2.2. Sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką

Oprócz sygnałów ogólnych oraz kierunkowych, na skrzyżowaniu stosuje się sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką w postaci sygnału czerwonego ogólnego i zielonej strzałki skierowanej w lewo lub w prawo nadawany przez sygnalizator S-2 (rys. 4.2.9). Sygnał ten zezwala na ruch w najbliższą drogę na skrzyżowaniu w kierunku wskazanym strzałką, po zatrzymaniu się przed sygnalizatorem. Sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką może być nadawany jednokrotnie lub wielokrotnie podczas nadawania sygnału czerwonego, przy czym nie dopuszcza się nadawania go w trakcie nadawania sygnału żółtego.

Rys. 4.2.9. Sygnalizatory S-2 ~~nadające~~ sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką

W przypadkach uzasadnionych natężeniem i kierunkowym rozkładem ruchu, gdy pas przeznaczony dla skręcających w prawo lub w lewo jest wydzielony wysepką w krawężnikach lub jest jedynym pasem ruchu na wlocie, można zamiast pełnego sygnału trójbarwnego zastosować sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką, nadawany w sekwencji:

czerwony → czerwony z zieloną strzałką → czerwony.”;

2) 2) – w części VI „Ocena konieczności stosowania sygnalizacji”:

b) a) pkt 6.2.1.2 „Stosowanie sygnału ogólnego i sygnału kierunkowego” i 6.2.1.3 otrzymują brzmienie:

„6.2.1.2. Stosowanie sygnału ogólnego i sygnału kierunkowego

Rodzaje stosowanych sygnałów (ogólne lub kierunkowe) dla kierujących pojazdami zależą od geometrii skrzyżowania, natężeń poszczególnych strumieni ruchu i przyjętej metody sterowania. Zaleca się, aby unikać wspólnego nadawania sygnału zielonego dla strumieni kolizyjnych o dopuszczalnym jednoczesnym zezwoleniu na ruch, co w szczególności dotyczy strumieni skręcających w lewo i strumieni na wprost (oraz na wprost i w prawo) z wlotu przeciwnego.

Na wlotach o trzech lub więcej pasach ruchu należy, w przypadku ruchu z kierunku przeciwnego, wydzielić dla pojazdów skręcających w lewo co najmniej jeden pas ruchu i obowiązkowo zastosować sygnalizator kierunkowy dla tego pasa (pasów) ruchu.

Komentarz [k3]: Czy sygnalizator? Tak jak jest w pozostałych przypadkach?

Sformatowane: Punktory i numeracja

Nie dopuszcza się, w przypadku ruchu z kierunku przeciwnego, stosowania sygnału ogólnego dla skręcających w lewo, jeżeli dla pojazdów skręcających przeznaczone są co najmniej dwa pasy ruchu-

Zastosowanie sygnału kierunkowego dla pojazdów skręcających w lewo jest obowiązkowe dla wlotu oznakowanego znakiem D-1 „droga z pierwszeństwem” z tabliczką T-6a wskazującą zmianę kierunku drogi z pierwszeństwem w lewo, jeżeli na skrzyżowaniu występuje ruch z kierunku przeciwnego.

Sygnalizator kierunkowy na wlocie trzy - lub więcej pasowym, z wyznaczonym pasem do skręcania w lewo, może nie być stosowany w przypadku:

- wlotów skrzyżowań z ruchem wokół wyspy,
- wlotu na skrzyżowanie, na którym nie występuje ruch z kierunku przeciwnego.”

b) pkt 6.2.1.3. „Stosowanie sygnału dopuszczającego skręcanie w kierunku wskazanym strzałką” otrzymuje brzmienie:

Sformatowane: Punktory i numeracja

„6.2.1.3. Stosowanie sygnału dopuszczającego skręcanie w kierunku wskazanym strzałką

Sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką, wyświetlany przez sygnalizator S-2, stosuje się, jeżeli w czasie, gdy nadawany jest sygnał czerwony ogólny, istnieje możliwość ruchu pojazdów skręcających w prawo lub w lewo, pod warunkiem zapewnienia bezpieczeństwa pieszym i pojazdom, dla których wyświetlany jest w tym czasie sygnał zielony. Sygnału tego nie wolno stosować, gdy do jazdy w kierunku zgodnym z kierunkiem wskazanym strzałką przeznaczone są dwa lub więcej pasów ruchu.

Sygnał stosuje się w szczególności:

☞ na skrzyżowaniach trójwlotowych dla skręcających w prawo z drogi, której kierunek ma kontynuację na wprost za skrzyżowaniem,

☞ na skrzyżowaniach, na których na innych wlotach zastosowano sygnalizatory kierunkowe i istnieje możliwość nadawania sygnału zezwalającego na skręcanie w prawo w czasie, gdy na kierunku poprzecznym nadawany jest sygnał do skręcania w lewo i zabronione jest zawracanie.”

Sformatowane: Punktory i numeracja

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER INFRASTRUKTURY

W porozumieniu:

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej - transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. Nr 216, poz. 1594).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486, -i Nr 180, poz. 1494 i 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410, Nr 235, poz. 1701 oraz z 2007 r. Nr 52, poz. 343, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661, Nr 123, poz. 845 i Nr 176, poz. 1238.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia zmieniający rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. Nr 220, poz. 2181) stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.).

W przedmiotowym projekcie proponuje się w załączniku nr 3 do rozporządzenia zmianę brzmienia następujących przepisów:

- pkt 4.2.1. Sygnały o sekwencji podstawowej, w którym ograniczono możliwość stosowania na jednym wlocie sygnałów ogólnych pochodzących z różnych grup sygnałowych. Rozwiązanie takie wynika z konieczności zapewnienia maksymalnego poziomu bezpieczeństwa uczestnikom ruchu drogowego. Wprowadzone zmiany spowodują doprecyzowanie obecnie obowiązujących zasad w tym zakresie.
- pkt 4.2.2. Sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką, z którego usunięto zapis, ograniczający stosowanie sygnalizatora S-2 do sytuacji, gdy nie następuje kolizja z innymi uczestnikami ruchu. W dotychczasowym brzmieniu tego przepisu nie było możliwe stosowanie sygnalizatora na wielu skrzyżowaniach ze względu na występowanie kolizji strumieni ruchu pieszego i kołowego, co prowadziło do znaczącego ograniczenia przepustowości i powstawania licznych zatorów komunikacyjnych w godzinach szczytu. Nowe brzmienie tego przepisu pozwala na szersze zastosowanie sygnalizatora S-2 na skrzyżowaniach. Ma to szczególne znaczenie w przypadku, gdy nie istnieją realne możliwości przebudowy skrzyżowania dla wykonania zmiany organizacji ruchu i zwiększenia efektywności ruchu na tym skrzyżowaniu.

Z uwagi na brak badań w kierunku negatywnego wpływu stosowania sygnalizatora typu S-2 na bezpieczeństwo pieszych i analogie z innymi strumieniami kolizyjnymi (sygnał S-1 zielony dla pojazdów i sygnał S-5 zielony dla pieszych na wlocie poprzecznym) zasadnym jest odstąpienie od tego sztywnego zapisu. Istniejący wymóg zatrzymania pojazdu przed sygnalizatorem S-2 i kontynuacji dalszej jazdy z zapewnieniem bezpieczeństwa ruchu innym użytkownikom jest obligatoryjny i wystarczający. W ocenie projektodawcy, kierujący pojazdem, zachowując szczególną ostrożność przy wjeździe na skrzyżowanie oraz na nim (zgodnie z art. 22 i 25 ustawy - Prawo o ruchu drogowym), może wykonać bezkolizyjnie manewr skrętu, nawet w okolicznościach występowania kolizyjnych strumieni pojazdów.

- pkt 6.2.1.2. Stosowanie sygnału ogólnego i sygnału kierunkowego. Obecnie obowiązujący przepis w brzmieniu: „Nie dopuszcza się, w przypadku ruchu z kierunku przeciwnego stosowania sygnału ogólnego dla skręcających w lewo, jeżeli dla pojazdów skręcających przeznaczonych są dwa pasy ruchu oraz jeżeli strumień pojazdów skręcających byłby strumieniem kolizyjnym z dwoma pasami dla pojazdów jadących na wprost z wlotu przeciwnego” uniemożliwia w konkretnych przypadkach stosowanie sygnału ogólnego S-1. Zamysłem projektodawcy było zapewnienie odpowiednich warunków bezpieczeństwa ruchu z zachowaniem widoczności równoległych potoków ruchu. W przypadku wystąpienia jedynie ruchu, np. pojazdów osobowych i dostawczych (ograniczenie tonażu w obszarach miejskich), warunki widoczności mogą być spełnione, a przepis wpływa na konkretną konstrukcję programów sygnalizacji świetlnej i przepustowość skrzyżowania. Uproszczenie przepisu umożliwia zatem indywidualne

podejście do wskazanego problemu projektantom organizacji ruchu oraz służbom zarządzającym ruchem na drogach.

- pkt 6.2.1.3. Stosowanie sygnału dopuszczającego skręcanie w kierunku wskazanym strzałką. Proponowana nowelizacja omawianego przepisu polega na doprecyzowaniu jego treści poprzez dodanie którego typu sygnalizatora przepis ten dotyczy - sygnalizatora S-2. Ponadto, uwypuklono wymóg zapewnienia bezpieczeństwa pieszym i pojazdom, dla których wyświetlany jest w tym czasie sygnał zielony. Przepis o takiej treści jest spójny z proponowanymi zmianami dotyczącym zasad stosowania sygnału S-2 (wyżej wymieniony punkt 4.2.2. załącznika nr 3 do rozporządzenia).

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Zgodnie z art. 5 i 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego - Biuletynu Informacji Publicznej z chwilą przekazania projektu do uzgodnień międzyresortowych.

Rozwiązania zawarte w projekcie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach, nie są objęte prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projekt rozporządzenia oddziałuje na organy zarządzające ruchem oraz sprawujące nadzór nad zarządzaniem ruchem na drogach, zarządców dróg i projektantów organizacji ruchu.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został wysłany do konsultacji z następującymi podmiotami:

- Polski Kongres Drogowy,
- Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP,
- Klub Inżynierii Ruchu „Klir”,
- Konwent Dyrektorów Zarządów Dróg Wojewódzkich,
- Krajowa Rada Zarządców Dróg Powiatowych,
- Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa,
- Instytut Transportu Samochodowego,
- Stowarzyszenie Partnerstwo dla Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego,
- Stowarzyszenie na Rzecz Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych zostały zgłoszone następujące uwagi i wnioski:

- Polski Kongres Drogowy:

Opiniujący zaproponował uzupełnienie zapisu czwartego akapitu z pkt 4.2.1. poprzez dodanie w pierwszym zdaniu – oraz gdy sygnalizatory te nie dotyczą tego samego pasa ruchu - dla uściślenia zapisu tego punktu. Projektodawca uznaje za uzasadnione uściślenie zapisu, ale ze względu na konieczność przeprowadzenia szerszej konsultacji takiego brzmienia zapisu zmiana ta zostanie uwzględniona w kolejnej i kompleksowej nowelizacji przedmiotowego rozporządzenia².

Do pkt 4.2.2. i do pkt 6.2.1.2. projektu rozporządzenia opiniujący nie przedstawił uwag.

W odniesieniu do pkt 6.2.1.3. opiniujący potwierdził, że nie były prowadzone badania w kierunku negatywnego wpływu stosowania sygnalizatorów S-2. Ponadto opiniujący opierając się na własnych doświadczeniach w administrowaniu sygnalizacjami w centrum miast takich jak Żywiec i Będzin potwierdza wpływ funkcjonowania sygnalizatorów na efektywność ruchu.

- Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP:

Zarząd Krajowy Stowarzyszenia Inżynierów i Techników komunikacji RP nie zgłosił uwag do przedmiotowego projektu rozporządzenia.

- Klub Inżynierii Ruchu „Klir”:

Opiniujący zaproponował przeniesienie zapisu czwartego akapitu z pkt 4.2.1. do pkt 6.2.1.2. projektu rozporządzenia.

Pkt 4.2.1. precyzuje zasady ogólne, a pkt 6.2.1.2 określa szczegóły stosowania sygnału ogólnego i kierunkowego, więc projektodawca pozostawia proponowany zapis jak w przedmiotowym projekcie rozporządzenia.

Uwaga opiniującego, iż „*przepis pkt 4.2.2. jest zbyt daleko idący, a sygnał dopuszczający skręcanie w kierunku wskazanym strzałką nie powinien być nadawany w czasie, gdy może wystąpić kolizja z innymi uczestnikami ruchu, w tym przypadku z pojazdem wjeżdżającym na skrzyżowanie z pasa ruchu, na którym zastosowano sygnalizator kierunkowy*”, nie jest zasadna. Sygnał nadawany przez sygnalizator S-2 (zielona strzałka) nie może być nadawany jednocześnie z sygnałem zielonym wyświetlanym przez sygnalizator S-3 dla relacji wzajemnie kolizyjnych. Wynika to

z definicji i zasad stosowania sygnałów nadawanych przez sygnalizator S-3, które zostały określone w pkt 8.3.2. załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r.

Ze względu na zarzut opiniującego, że w pkt 6.2.1.2 między drugim i trzecim akapitem występuje sprzeczność projektodawca rozporządzenia przeredagował treść trzeciego akapitu w celu zapewnienia spójności z treścią akapitu drugiego ww. punktu.

W uwadze do pkt 6.2.1.3. opiniujący podał, że *proponycja stosowania sygnału dopuszczającego skręcanie w lewo lub w prawo wg sygnalizatora S-2 pod warunkiem – zapewnienia bezpieczeństwa pieszym i pojazdom, dla których wyświetlany jest sygnał zielony – jest nieprecyzyjna*. Projektodawca stwierdza, że ww. uwaga jest nieuzasadniona, a uzasadnienie jest analogiczne jak dla pkt. 4.2.2.

- Konwent Dyrektorów Zarządów Dróg Wojewódzkich – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie:

W odniesieniu do pkt 4.2.2. i pkt 6.2.1.3. opiniujący podał, iż *nie sprecyzowano, kto (kierujący pojazdem czy zarządzający ruchem) jest zobowiązany do zapewnienia bezpieczeństwa pieszym i pojazdom, dla których wyświetlany jest w tym czasie sygnał zielony i w jaki sposób realizować ten zapis*.

Zdaniem projektodawcy do zapewnienia bezpieczeństwa zobowiązany jest zarówno kierujący pojazdem jak i zarządzający ruchem. Zarządzający ruchem dopuszcza stosowanie sygnalizatora S-2 w konkretnym przypadku np. dostatecznej widoczności, a kierujący pojazdem zatrzymuje się przed tym sygnalizatorem i może kontynuować jazdę, gdy nie zagraża ona bezpieczeństwu ruchu drogowego.

W przypadku pkt 6.2.1.2. opiniujący podał, że *wprowadzenie zapisu „nie zaleca się” zamiast dotychczas obowiązującego „nie dopuszcza się” jest niepożądane z uwagi na możliwość pogorszenia bezpieczeństwa ruchu na skrzyżowaniach*.

Ze względu na ww. opinię, przeredagowano treść trzeciego akapitu pkt 6.2.1.2. do brzmienia „Nie dopuszcza się, w przypadku ruchu z kierunku przeciwnego, stosowania sygnału ogólnego dla skręcających w lewo, jeżeli dla pojazdów skręcających przeznaczone są co najmniej dwa pasy ruchu.”. W innych przypadkach projektodawca pozostawia decyzję w gestii organu zarządzającego ruchem.

- Krajowa Rada Zarządców Dróg Powiatowych:

Krajowa Rada Zarządców Dróg Powiatowych nie nadesłała do resortu uwag do przedmiotowego projektu rozporządzenia.

- Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa:

Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa w swojej opinii do projektu rozporządzenia podniosła problem *przejeżdżania przez pojazdy skrzyżowań lub przejść dla pieszych (między skrzyżowaniami) w czasie ewakuacji na żółtym a następnie na czerwonym świetle*. Zgłoszony przez opiniującego problem nie jest objęty projektem zmian do rozporządzenia. Czas ewakuacji powinien być uwzględniony w projekcie programu sygnalizacji świetlnej w odniesieniu do geometrii skrzyżowania. Ponadto opiniujący nie zgłosił uwag do zapisów projektu rozporządzenia.

- Instytut Transportu Samochodowego:

Instytut Transportu Samochodowego w nadesłanej do resortu opinii nie zgłosił uwag do przedmiotowego projektu rozporządzenia.

Ponadto opiniujący stwierdził, że Instytutowi nieznane są polskie badania wpływu zastosowania sygnalizatorów na skrzyżowaniu na bezpieczeństwo ruchu drogowego, a Centrum Bezpieczeństwa Ruchu drogowego ITS w dotychczasowej działalności nie wykonywało takich badań. Na podstawie analizy danych o wypadkach drogowych w obszarach zabudowanych w Polsce w 2006, Instytut podaje, że:

- w obszarach zabudowanych, na skrzyżowaniach z działającą sygnalizacją świetlną, na przejściach dla pieszych doszło do 590 potrąceń pieszych, co stanowi 4,5 % wszystkich potrąceń pieszych w obszarach zabudowanych, 1 % ogółu wypadków (w skali roku);
- w obszarach zabudowanych, na skrzyżowaniach z działającą sygnalizacją świetlną doszło do 1369 zderzeń bocznych pojazdów, co stanowiło 9 % wszystkich zderzeń w obszarach zabudowanych i 3 % ogółu wypadków w skali roku.

Powyższe dane zdaniem opiniującego wskazują, że wypadki na skrzyżowaniach z sygnalizacją świetlną nie są kluczowym problemem bezpieczeństwa ruchu drogowego, a skrzyżowania z sygnalizacją świetlną nie są istotnym źródłem zagrożenia na polskich drogach.

- Stowarzyszenie Partnerstwo dla Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i Stowarzyszenie na Rzecz Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego:

Wymienione wyżej stowarzyszenia przedstawiły wspólną opinię do projektu rozporządzenia. Opiniujący stwierdzają, że projekt rozporządzenia jest wystarczająco komunikatywny i przejrzysty w formie, a także dobrze uzasadniony merytorycznie.

Ponadto ww. stowarzyszenia zgłosiły uwagę, że *brak rysunku poglądowego dotyczącego sformułowania: „Jeżeli pas do jazdy w prawo lub w lewo jest ukierunkowany pod kątem mniejszym niż 50°, strzałkę należy skierować w górę pod kątem 45°”* (ostatnie zdanie w pkt) *nie zapewnia kompleksowej wizualizacji rysunkowej.*

Wobec ograniczonego występowania sytuacji, w których możliwe jest zastosowanie sygnalizatora z symbolem strzałki umieszczonej pod kątem różnym od kąta prostego, projektodawca stwierdza, że nie ma konieczności umieszczania rysunku poglądowego takiego sygnalizatora.

W odniesieniu do pkt 6.2.1.3. opiniujący stwierdzili, iż *należałoby uwzględnić wyjaśnienie wskazujące interpretację słów: „wymóg zapewnienia bezpieczeństwa pieszym i pojazdom...”*. Sygnał wyświetlany przez sygnalizator S-2 zezwala na jazdę warunkową, przy czym dalsza jazda jest możliwa po ustąpieniu pierwszeństwa pieszym na wlocie poprzecznym i pojazdom dla których w tym czasie nadawany jest sygnał zielony przez sygnalizator S-1. Wyjaśnienie tego wymogu zawiera również treść uzasadnienia do pkt 4.2.2.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje obciążeń dla budżetu Państwa.

Projektowane zmiany w rozporządzeniu nie wnoszą obowiązku, a jedynie dają jednostkom samorządu terytorialnego możliwości wprowadzenia nowej organizacji ruchu, poprawiającej efektywność ruchu na skrzyżowaniach z sygnalizacją świetlną. Wejście w życie rozporządzenia może mieć więc wpływ na budżety ~~organów~~ jednostek samorządu terytorialnego (zarządców dróg), głównie w miastach na prawach powiatu, w przypadku wykonania nowych projektów organizacji ruchu i montażu dodatkowych komór sygnalizacyjnych. Projektodawca nie jest w stanie określić wpływu regulacji na poziom obciążeń budżetu ~~organów~~ jednostek samorządu terytorialnego. Ministerstwo Infrastruktury nie dysponuje danymi dotyczącymi ilości sygnalizacji świetlnych funkcjonujących na sieci dróg samorządowych.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Nie przewiduje się wpływu projektowanego rozporządzenia na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki oraz przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Nie przewiduje się wpływu projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Nie przewiduje się wpływu projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny.

7. Korzyści społeczne

Wejście w życie rozporządzenia umożliwi szersze stosowanie sygnalizatorów dopuszczających skręcanie w kierunku wskazanym zieloną strzałką w aglomeracjach miejskich i zapewni poprawę efektywności ruchu na skrzyżowaniach.

Zmiany wychodzą naprzeciw wnioskowi służb zarządzania ruchem w dużych miastach, o gęstej sieci ulic i skrzyżowań sterowanych sygnalizacją świetlną, gdzie ruch odbywa się z ograniczoną prędkością, a sprawą nadrzędną jest przepustowość przy zachowaniu odpowiednich warunków bezpieczeństwa ruchu drogowego. Ponadto, istnieje duże zapotrzebowanie społeczne na zwiększenie przepustowości skrzyżowań nie wyposażonych w sygnalizator z sygnałem dopuszczającym skręcanie w kierunku wskazanym strzałką (S-2) w obszarach miejskich. Wyrazem tego zapotrzebowania w omawianej problematyce były częste publikacje w mediach oraz liczne wnioski i opinie kierowane do ówczesnego Ministerstwa Transportu.